

LES BIBLIOTEQUES DELS CENTRES DE PROFESSORS DE LA COMUNITAT VALENCIANA: EL CAS D'ALCOI

DAVID PICHER

LA BIBLIOTECA

Els centres de professors (CEP) de la Comunitat Valenciana són unitats administratives dependents de la Conselleria d'Educació, que funcionen com a institucions específiques en el desenvolupament de la formació permanent del professorat valencià d'ensenyament no universitari.

De la realització d'aquesta ampla tasca s'encarreguen els assessors i assessores dels CEP des de les seues diferents àrees educatives. La biblioteca de cada CEP, amb la seua tasca, serveix de suport a la programació de les assessories, alhora que atén també les necessitats formatives o pràctiques dels assessors/ers, dels seminaris, dels grups de treball o dels docents particulars. En aquest sentit, la biblioteca procura formar, mantenir i dinamitzar un fons documental de gran diversitat tant pel que fa al tipus de suport (monografies; publicacions periòdiques; documentació creada pels seminaris, cursos, grups de treball, etc; vídeos i diapositives; fullets; discos; programes informàtics i bases de dades; materials curriculars; llibres de text; cartells; jocs...) com al contingut, encara que aquest queda clarament determinat pel caire especialitzat de la biblioteca en Didàctica i Pedagogia.

L'ORGANITZACIÓ

L'organització i la localització del conjunt del fons de la biblioteca d'un CEP, la determina molt el tipus de suport de la documentació (llibres, publicacions periòdiques, material audiovisual, materials curriculars, documentació de creació pròpia o programes informàtics) i les possibilitats (impossibilitats) de l'espai del centre.

En aquest article, exposarem el cas de la biblioteca del CEP d'Alcoi. Hi ha un nucli principal, un local menut a la planta baixa, el de la biblioteca pròpiament dita, en el qual es troben les monografies, ordenades d'acord amb la CDU i

per centres d'interès (educació infantil, psicomotricitat, coeducació, educació sexual, lectura, escriptura, lectoescriptura, currículum, projectes curriculars, etc.). També hi trobem la totalitat del fons dels llibres de text (més de 2500 volums), que estan organitzats per l'antic mètode d'apilar-los un damunt de l'altre, fins que l'estabilitat de la primera pila convida a iniciar-ne una segona i així fins a l'última. Amb això vull assenyalar, evidentment, l'absoluta falta d'espai. En aquest reduït local només hi ha un sol punt de lectura i pel que fa al lloc de treball, no cal dir-ho, és inexistent. Bàsicament, per tant, tot i que les més de 5800 monografies estan correctament organitzades, la biblioteca no és sinó un magatzem de llibres amb poca llum natural i artificial.

En aquest espai resideix també una senzilla fonoteca amb uns 150 discs, organitzats per èpoques i disposats en una prestatgeria ad hoc, i una petita col·lecció de cassets.

A la planta superior, amb el conjunt del CEP i ocupant part de les andanes, el terrat o la cambra (com en vulgueu dir) de l'antic mas de l'Arsenal (seu del CEP), es troba l'arxiu de publicacions periòdiques, que conté un fons de poc més de 100 títols entre col·leccions vives i tancades. En aquest mateix local hi ha la col·lecció de vídeos (més de 360 cintes), bona part dels materials curriculars que publica la Conselleria d'Educació i el lloc de treball de l'auxiliar administratiu i de qui signa aquest paper.

Per acabar de fer-se una idea de la biblioteca del CEP d'Alcoi i del seu fons, queden un parell d'indrets a la primera planta, amb un interessant fons que consisteix en tot el material documental que es genera a partir de la realització de cursos, seminaris, etc., o l'activitat pròpia de les assessories. Aquest fons es troba desorganitzat i no hi ha dubte que és el material més específic que existeix a la biblioteca. Ha anat acumulant-se

durant els deu anys d'existència del CEP i, de no ser ací, no es trobaria enlloc. Tanmateix, és el que més ha patit la falta d'infraestructura (local, prestatgeries, personal fix) i els diferents trasllats. Encara avui, lamentablement, el CEP es troba en situació de provisionalitat i amb una clara manca d'espai per a tots els seus serveis.

LA DINAMITZACIÓ

La dinamització de tot aquest fons es fa des de les assessories i des de la biblioteca.

Els assessors i les assessores, per poder realitzar la seua tasca en cursos, seminaris, grups de treball, centres, etc, demanen a la Biblioteca que enllestesca bibliografies específiques sobre la matèria del seu interès, que després fan arribar al conjunt dels docents amb que treballen. De vegades, els interessa completar la bibliografia amb la visió dels documents ressenyats i llavors s'emporten de la biblioteca un determinat fons per presentar-lo en l'activitat corresponent.

La biblioteca envia periòdicament a tots els centres de les dues comarques (l'Alcoià i el Comtat), juntament amb la programació del CEP, una llista (BIBLIOCEP) de les últimes novetats rebudes (monogràfics o no). També se'n fan d'altres per atendre les inquietuds específiques de seminaris, grups de treball o docents i d'assessors d'altres CEP. De tant en tant, a més, es fa una difusió selectiva de la informació entre les assessories que demanen el seguiment d'algun tema concret del seu interès. No hi ha, però, una llista de "clients" fixa que espera puntualment el buidatge de determinats títols de revistes o saber quina és l'última adquisició que ha arribat a la biblioteca sobre un tema o matèria concreta.

LA SELECCIÓ I L'ADQUISICIÓ

La selecció s'adreça principalment a les assessories, a fi que la posterior adquisició documental en cobresca les línies d'actuació. També s'atenen els criteris que marquen els

seminaris, els grups de treball i, fins i tot, docents particulars, per a l'adquisició d'una sèrie de materials que els són necessaris per a les seues tasques.

Aquests criteris, la biblioteca els complementa amb la consulta de publicacions periòdiques, bibliografies, catàlegs editorial, etc, i així ampliar les seleccions anteriors.

D'altra banda, la biblioteca centralitza totes les adquisicions per tal de rendibilitzar el pressupost i evitar duplicitats innecessàries i falta de control sobre els documents que entren al CEP. Hi ha un projecte conjunt de les biblioteques dels CEP per especialitzar-se en certes publicacions periòdiques, cosa que ajudaria a reduir despeses. Això no comportaria cap mena de dificultat quant a l'intercanvi ateses les característiques d'aquests tipus de documentació.

No hi ha, dins el pressupost total del CEP, una quantitat o percentatge fix per a la biblioteca, de manera que aquest puga incrementar-se en la comptabilitat de cada any, segons que siguen les necessitats, o que almenys es mantinga. Per contra, la quantitat corresponent a la biblioteca depèn del còmput de despeses totals. Això vol dir que, mentre que per als anys 93 i 94 la biblioteca va tenir una bona assignació, que va significar més del 10% del pressupost general, per a l'actual període no té encara assignada cap quantitat ni percentatge.

L'increment del fons és fa sobretot per la compra de materials, però sovint és conseqüència de donacions, que habitualment són d'editorials o d'institucions.

Les editorials acostumen a enviar gratuïtament, sota comanda, mostres de les seues publicacions, les quals queden a la Biblioteca com a material d'avaluació d'aquest tipus de document pels docents, encara que últimament algunes editorials els deixen temporalment.

L'origen de les donacions institucionals és molt divers (ajuntaments, conselleries, instituts de

l'Administració, etc). El gruix procedeix de la Conselleria d'Educació i consisteix en materials curriculars (publicacions didàctiques que edita aquesta Conselleria per facilitar entre els docents la implantació de la Reforma a les aules en les seues diferents àrees educatives).

LES BONES RELACIONS

La biblioteca del CEP d'Alcoi funciona com a centre de documentació, en el sentit que procura cobrir les demandes informatives dels usuaris i utilitza no solament el fons documental propi, sinó que fa ús també de la consulta a altres centres i bases de dades.

Periòdicament, el conjunt de bibliotecaris i bibliotecàries dels CEP realitzen reunions de treball. Això ha servit perquè es constitueixca el Grup de Bibliotecàries i Bibliotecaris de CEP Valencians, que funciona com una xarxa (tot i que encara sense informatitzar) que facilita de manera immediata els intercanvis d'informació i de documentació entre les diferents biblioteques. Nosaltres, per exemple, podem dir que, de les diferents vies d'accés per rebre noves dades, aquesta n'és la més utilitzada.

EL DESIG I LA REALITAT

El fet que hi haja col·laboració i relació habitual entre les biblioteques de CEP de la Comunitat Valenciana, convida de manera molt llaminera a la creació d'una xarxa informàtica amb tot el que això comporta: distribució de treballs, immediatesa en les consultes, intercanvi d'informació i coneixements, etc. I una cosa molt important: la realització d'un catàleg col·lectiu de tota la documentació específica que es genera en cursos, seminaris, etc., la qual passaria així, automàticament, a estar a l'abast de tots els docents.

La realització d'aquesta xarxa, per la qual advoca el Grup de Bibliotecàries i Bibliotecaris de CEP Valencians, no és un projecte gens desgavellat si pensem en la connexió que la Generalitat Valenciana té en Internet.

Cal dir que el Servei de Formació del Professorat és sensible a aquest projecte. De moment, ja se n'ha fet un primer pas amb la dotació d'un PC 486 per a cada una de les biblioteques existents als CEP.

Un segon pas, que referma la sensibilitat assenyalada, ha estat l'adquisició d'un programa de gestió de biblioteca igual per a tots els CEP.

Amb tot, sembla que per ara l'esbranzida inicial s'ha esgarriat pel camí.

A grans trets, aquestes són les condicions de treball en la biblioteca del CEP d'Alcoi, és a dir, pel que fa a la part negativa: falta d'espai i de locals adequats, un programa informàtic deficitari i diferent en cada CEP, la no gestió d'un pressupost propi, l'habitual acumulació de tota mena de tasques mecàniques en la persona del bibliotecari, la inexistència d'un treball en xarxa, cap relació amb el Centre de Biblioteques amb la possible integració en la Xarxa de Biblioteques de la Comunitat València o en algun pla de formació...

Sens dubte, totes són bones raons per continuar al peu del canó i empenyar amb paciència i constància.

CEP D'ALCOI. Biblioteca
Bibliotecari David Picher
Camí dels Llençols s/n
03800 ALCOI
Tel. (96) 652 05 50